

RENESSANCE A BAROKO

Anotace Prezentace seznámí žáky s vývojem hudby a hudebními dějinami v době renesance a baroka. V úvodu si žáci opakují znalosti z dějepisu, výtvarné výchovy, eventuálně učivo z nižších ročníků. V průběhu si nově získané informace zopakují zábavnou formou.

Jazyk Čeština

Očekávaný výstup

Žák se orientuje ve vývoji hudebního umění; uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých historických etapách.

Základní škola a Mateřská škola, Otnice, okres Vyškov

Mgr. Drahomíra Floriánová

Číslo a název klíčové aktivity:iii/2 Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT

Interní číslo: VY_32_INOVACE_HV.DF.8.16

LETEM HUDEBNÍMI DĚJINAMI

Renesance, baroko

Mgr. Drahomíra Floriánová

RENESSANCE

- Renaissance znamená ve srovnání se středověkem **návrat k člověku** a jeho **pozemskému životu**.
- Ideálem renesančního člověka byla **všestrannost**. Nechtěl se spokojit s tím, co mu předkládala církev. Začal zkoumat přírodu a spoléhat na svůj rozum.
- Slovo renaissance znamená v překladu **obrození**. Umělci a nejenom oni se snaží o návrat k antickým a hlavně řeckým ideálům.
- Hudební renesanci klademe do doby 14. - 16. století. Rozvíjelo se hlavně umění **vícehlasé kompozice**. Skladatelé dokázali vytvořit díla pro 6 nebo 12, ale i 36 hlasů.
- Taková díla tvořil zejména Holanďan **Orlando di Lasso**, v Itálii **Giovanni de Paliestrina**.

Renesanční hudební nástroje

RENESSANCE

- V renesanci se též osamostatnily **nástrojové skladby**. Do této doby měly nástroje pouze funkci doprovodnou, v 15. a 16. století začaly vznikat skladby pro varhany, v Anglii pro klávesový nástroj **virginal**, druh cembala.
- Na konci 16. století vznikaly první **skupiny nástrojů**.
- **Chránová hudba** se podle vyznání rozpadla do dvou skupin na katolickou a protestantskou. Katolické vyznání se spojilo s velkými varhanními díly, protestanti upřednostňovali v kostelech zpěv před nástroji.
- Oblíbenou hudební formou renesance se stal **kánon**.
- Na konci renesance vznikly **houses, trubka, fagot, pozoun, cembalo a spinet**.

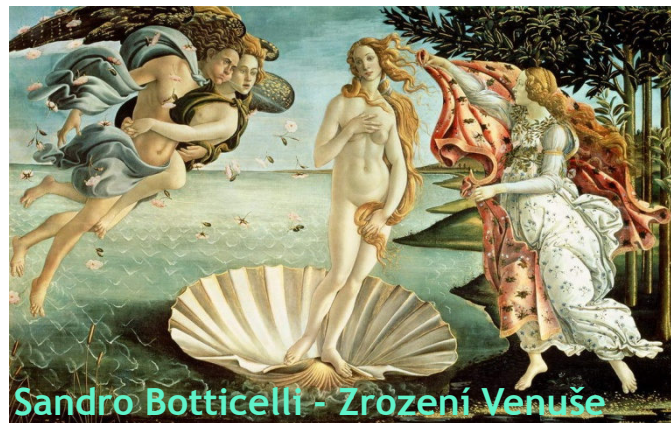

Renesanční hudebníci

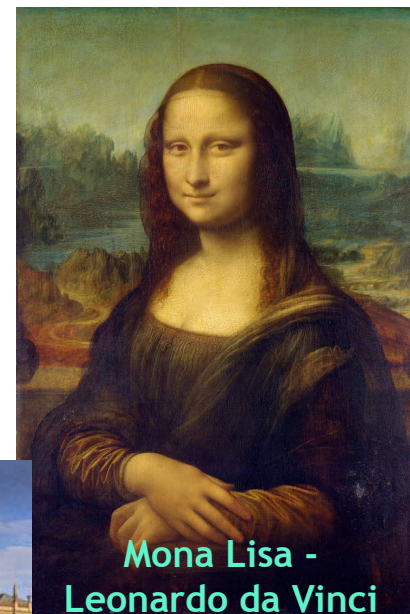
RENESANCE V UMĚLECKÝCH DÍLECH

Michelangelo - Pieta

Sandro Botticelli - Zrození Venuše

Mona Lisa -
Leonardo da Vinci

Renesanční móda

Národní divadlo - Josef Zítka

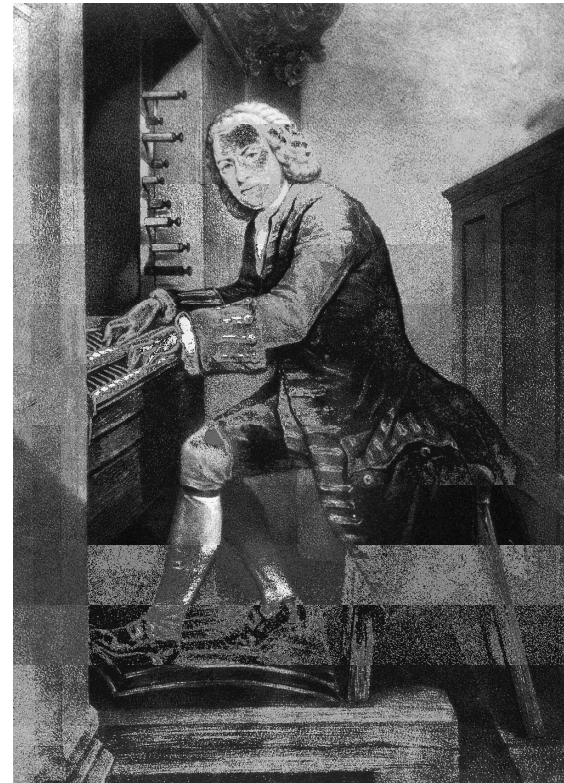
Část stropní fresky v Sixtinské kapli - Michelangelo

Bazilika Petra a Pavla v Římě

BAROKO

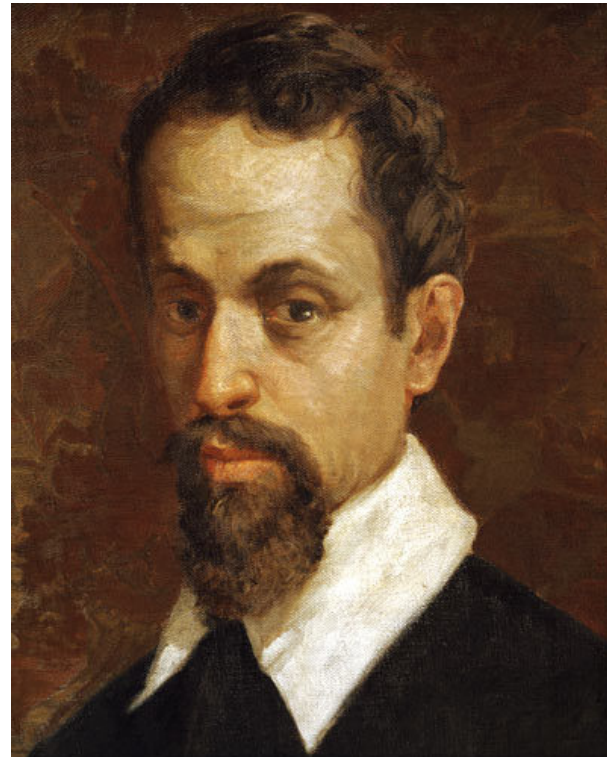
- Barokní hudba vznikala podobně jako výtvarné umění a architektura v 17. a 18. století.
- Kladla důraz na **cit, majestátnost, vznešenost a náboženství**.
- Obrazy byly plné **detailního znázornění** např. utrpení Krista, kostely byly **zdobné**, okna vysoko, aby světlo dopadalo jakoby z nebes.
- Barokní architektura je pro svou majestátnost **dominantou** každé **krajiny**.
- V barokní hudbě je kladen důraz na **skladby pro jeden hlas s doprovodem**. Melodie bývala velmi citová, mnohdy zdobená **trylky**.
- Novinkou se staly **durové** a **mollové tóniny**.
- Úžasný rozkvět v baroku prožívala **nástrojová hudba**.
- **Zdokonalily** se hudební nástroje (**varhany** s mnoha rejstříky, složitá **cembala**), rozvinula se **technika hry na housle a violu**.
- Vznikaly první **orchestry**.

Johann Sebastian Bach

BAROKO

- V baroku vznikly nové **hudební druhy a formy**.
 - **Opera** - divadelní hra, ve které se pouze zpívá
 - **Kantáta a oratorium** - skladby pro sbor, sólo a orchestr
 - **Koncert** - dílo pro sólistu (nebo skupinu sólistů) a orchestr
 - **Fuga** - hudební forma vycházející z vícehlasu (polyfonie)
- První operní díla vznikala ve Florencii ve společenství umělců **florentská camerata**.
- Přinášela **jednoduché sólové zpěvy** s doprovodem viol.
- První operu napsal **Jacopo Peri**, jmenovala se **Dafné** (1597).
- Jako první celistvá se dochovala **Euridice** (1600).
- Významným hudebním skladatelem byl **Claudio Monteverdi**.

BAROKNÍ HUDEBNÍ SKLADATELÉ

- Nejznámějším barokním hudebním skladatelem je **Johann Sebastian Bach**. Složil mnoho varhanních děl (nejhranější je **Toccata a fuga d moll**), oratorií a nástrojových koncertů (Braniborské koncerty).
- Dalším barokním skladatelem byl **Georg Friedrich Händel**. Vytvořil nádherná oratoria (nejznámější je **Mesiáš**), opery a koncertní skladby (**Vodní hudba, Hudba ke královskému ohňostroji**).
- K nejoblíbenějším tancům v baroku patřil **menuet**. Byl to párový dvorní tanec francouzského původu ve 3/4 taktu.
- Do období baroka patří také **Antonio Vivaldi**. Jeho nejznámějším dílem je houslový cyklus **Čtvero ročních období**.

Menuet

BAROKO V UMĚLECKÝCH DÍLECH

Chrám sv. Mikuláše
v Praze

Peter Paul Rubens - Paridův soud

Holašovice - UNESCO

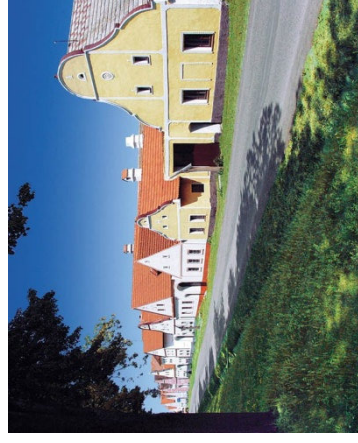
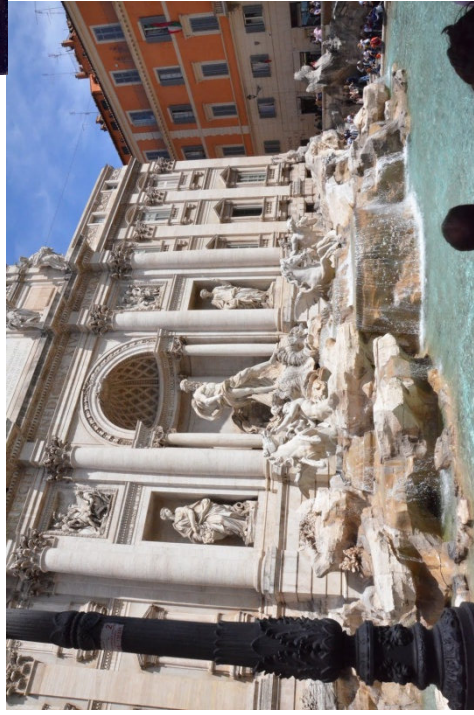
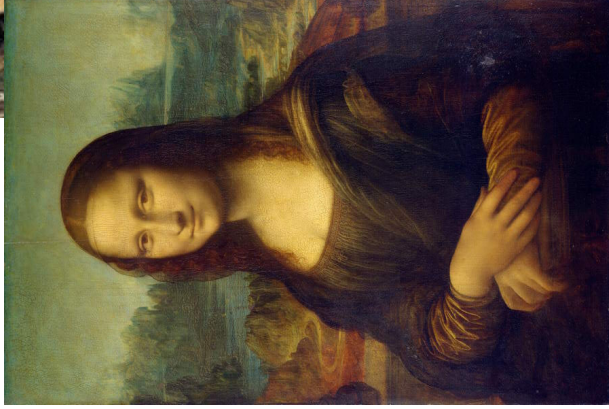
Fontána di Trevi v Římě

Portrait du maréchal de Souris, avant 1630,
d'après une gravure du temps.

Gentilhomme à la mode de 1617.
(Recueil de Gaspard, t. X)

POZNÁTE JE?

ZKOUŠKA PAMĚTI

- Renesance znamená ve srovnání se středověkem a jeho pozemskému životu.
- Ideálem renesančního člověka byla
- Hudební renesanci klademe do doby 14. - 16. století. Rozvíjelo se hlavně umění
- Taková díla tvořil zejména Holanďan, v Itálii Giovanni de Paliestrina.
- V renesanci se též osamostatnily Na konci 16. století vznikaly první
- Oblíbenou hudební formou renesance se stal
- Barokní hudba kladla důraz na cit, majestátnost,
- Novinkou se staly tóniny. Vznikaly první
-- divadelní hra, ve které se pouze zpívá.- dílo pro sólistu (nebo skupinu sólistů) a orchestr.
- První operu napsal Jacopo Peri, jmenovala se
- Významným hudebním skladatelem byl.....
- Nejznámějším barokním hudebním skladatelem je
- Dalším barokním skladatelem byl
- K nejoblíbenějším tancům v baroku patřil
- Do období baroka patří také, autor cyklu

návrat k člověku, Čtvero ročních období, orchestry, Johann Sebastian Bach, skupiny nástrojů, opera, vznešenost a náboženství, Orlando di Lasso, kánon, Georg Friedrich Händel, vícehlasé kompozice, nástrojové skladby, koncert, menuet, Dafné, Antonio Vivaldi, všestrannost, durové a mollové, Claudio Monteverdi

ZDROJE

- <http://www.elthin.cz/foto/nastroje.jpg>, 19. 3. 2013
- http://img.radio.cz/pictures/hudba/hudebnici_renesance.jpg, 19. 3. 2013
- http://www.historieweb.cz/sites/default/files/styles/obrazek_v_textu_600/public/obrazky/2012/04/22/05-kostymy1.jpg, 19. 3. 2013
- <http://web2.mmhk.cz/cdhk/data/photos/part01x12.jpg>, 19. 3. 2013
- http://www.martinus.sk/data/tovar/_l/27/l27131.jpg, 19. 3. 2013
- <http://www.slavneobrazy.cz/obr/pict/XIR%20412t.jpg>, 19. 3. 2013
- <http://www.pellican.cz/obr/pict/1921.jpg>, 19. 3. 2013
- <http://www.galeriekocka.cz/reprodukce-renesance-creation-of-adam-1602/000016-reprodukce-renesance-creation-of-adam-1602l.jpg>
- http://4.bp.blogspot.com/-cWhGdosLF2U/TzrcFGQx_bI/AAAAAAAAAC68/D50ot4KD6ck/s1600/MIGUEL+ANGEL+LA+PIEDAD+RECORTADA.jpg, 19. 3. 2013
- http://renesancee.ic.cz/narodni_divadlo.jpg, 19.03. 2013
- http://www.josephabrahammusic.com/wp-content/uploads/2011/06/tour_dates_2011_sebastian-bach_130288035815.png.jpeg, 19. 3. 2013
- http://userserve-ak.last.fm/serve/_/54946191/Claudio+Monteverdi.jpg, 19. 3. 2013
- http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/4/46/Dansande_barn,_m%C3%A5lning_av_Lorens_Pasch_dy.jpg/150px-Dansande_barn,_m%C3%A5lning_av_Lorens_Pasch_dy.jpg, 19. 3. 2013
- http://nd01.jxs.cz/176/474/3d54847658_9591637_o2.jpg, 19. 3. 2013
- <http://www.krasnecesko.cz/galerie1/gal7522/o1.jpg>, 19. 3. 2013
- <http://www.krasnecesko.cz/galerie1/gal7522/o1.jpg>, 19. 3. 2013
- http://www.angelique.cz/kostym_ranne_baroko_medici.jpg, 4. 3. 2013
- <http://www.slavneobrazy.cz/obr/pict/XIR%2036856.jpg>, 3. 4. 2013
- http://www.eucebnice.cz/literatura/baroko_cechy/baroko_holasovice.jpg, 3. 4. 2013
- <http://2.bp.blogspot.com/-ChPYSFv5pkl/Tcly0koBlul/AAAAAAAAAyE/KkmW6YsXN2o/s1600/Trevi.jpg>, 3. 4. 2013
- Hudební výchova pro 8. ročník ZŠ, A. Charalambidis, J. Pilka a kol., SPN, Praha 2005, ISBN 80 -7235-298-9, 3. 4. 2013